

Beslutsförslag

Kommunfullmäktiges presidium

Datum 2019-04-15
Dnr KS 2019/0118-100

Till Kommunfullmäktige

Medborgarförslag nr 21/2019 – Äldreboende med finsk profilering

Sammanfattning

I ett medborgarförslag inkommet till Österåkers kommun 2019-04-08 föreslås att kommunen startar ett äldreboende för de som har finska som modersmål.

Beslutsförslag

Kommunfullmäktiges presidium föreslår Kommunfullmäktige besluta

Medborgarförslag nr 21/2019 medges väckas och remitteras till Vård- och omsorgsnämnden samt till Kommunstyrelsen som på delegation från Kommunfullmäktige fattar slutgiltigt beslut med anledning av förslaget.

Motivering

Medborgarförslaget bedöms falla inom det kommunala kompetensområdet.

Medborgarförslaget berör Vård- och omsorgsnämndens ansvarsområde gällande fullgörande av kommunens uppgifter enligt hälso- och sjukvårdslagen samt enligt lag om stöd och service till vissa funktionshindrade med undantag för själva driften av de kommunala resultatenheterna.

Medborgarförslaget berör Kommunstyrelsens ansvarsområde gällande ansvar, genom ett särskilt utskott, för kommunalt bedriven verksamhet inom skola, vård och omsorg samt ansvarsområde som berör efterlevande av lag om nationella minoriteter och minoritetsspråk, vad gäller Österåkers kommuns åtaganden som förvaltningskommun för finska språket.

Bilaga

Medborgarförslag nr 21/2019

Ingela Gardner
Kommunfullmäktiges ordförande

Skickas till:
Kommunfullmäktige i Österåkers kommun
Kommunkansliet
184 86 Åkersberga

ÖSTERÅKERS KOMMUN KOMMUNSTYRELSEN 2019-04-15
D.nr: KS 2019/0118 (3) ✓

Medborgarförslag

Förslag (endast ett ämne)* Äldreboende med finsk profilering
Beskrivning* Mitt förslag är att man startar i kommunen ett äldreboende för de som har finska som modersmål. Detta är förtydligande och komplettering till medborgarförslaget som jag skickade till er förra veckan.
Namn * Tellervo Axner

Jag samtycker till publicering av mitt namn tillsammans med mitt medborgarförslag på kommunens webbplats. Om jag inte samtycker publiceras endast medborgarförslaget.

Skickas till:
Kommunfullmäktige i Österåkers kommun
Kommunkansliet
184 86 Åkersberga

21/2019

ÖSTERÅKERS KOMMUN KOMMUNSTYRELSEN 2019-04-08
D.nr: KS 2019/0118

Medborgarförslag

Förslag (endast ett ämne)*
Äldreomsorg på finska
Beskrivning* I Österåkers kommun bor ca 5000 sverigefinnar och ungefär 800 är över 65år. Sverigefinnar är en nationell minoritet i Sverige och har särskilda rättigheter att få äldreomsorg helt eller till väsentlig del på finska eftersom vi hör till det finska förvaltningsområdet. Det är många som oroar sig för åldrandet och har behov av finskspråkig äldreomsorg, hela vårdskedjan inklusive träfflokal, hemtjänst, dagvård, korttidsboende och särskilt boende. Bistånd på finska ska tydligt informeras. Det ska framstå i ansökan om man vill ha det på finska. Vi har haft samrådsmöte angående äldreomsorg, men det har inte blivit någon resultat. Mitt förslag är att man samlar äldreomsorg på finska där det finns språklig och kulturell kompetens. Det finns många bra exempel att ta efter. Lagen kräver att planeringen ska ske i samråd med minoriteten. Även tornedalingar som har meänkieli som modersmål och romer som har finska som modersmål kan få sin språkliga vistelse i detta äldreboende.
Namn * Tellervo Axner

Jag samtycker till publicering av mitt namn tillsammans med mitt medborgarförslag på kommunens webbplats. Om jag inte samtycker publiceras endast medborgarförslaget.

Finsk profil i Järfällas äldreomsorg

När kommunen erbjöd samtliga äldreboenden i Järfälla möjlighet att skapa en finsk profilering, nappade ledningen för Lönnens äldreboende direkt.

– Vi såg en enorm möjlighet för våra äldre finsktalande som skulle må bra att få mer tillgång till sina ursprungliga rötter, inte minst genom det egna språket, säger verksamhetschef Olga Trupina. Det är också särskilt gynnsamt för dem som har drabbats av minnesjukdom, eftersom modersmålet alltid förblir intakt.

Lönnen har två heltidsanställda finsktalande sköterskor som alternerar mellan de olika avdelningarna med 58 boende, varav flera av dem med finska som modersmål.

Trots att projektet bara varit igång sedan april-17, märks redan positiva resultat.

– Vid demens kan vissa personer få stora svängningar i humöret. Att då kunna kommunicera med personalen på det egna språket ger en lugnande effekt, eftersom den boende blir förstörd och lättare förstår förklaringar. Detta leder till en bättre livskvalitet. Vi ser också att de har blivit mycket mer pigga och aktiva.

Att på ålderns höst flytta till ett kollektivt boende, med främmande människor runt omkring sig är inte alltid lätt. Den finska profileringen kan göra omställningen lättare och leda till ökad gemenskapen bland de boende. Lönnen erbjuder naturligtvis en

rad arrangemang för alla sina boende, men för de finsktalande finns ett nyinrett rymligt samlingsrum med olika aktiviteter som ska ge stimulans åt alla sinnen.

– Syftet är att få samlas kring sådant man känner igen från uppväxten, menar Olga Trupina. Våra kockar tillreder finsk mat,

som piroger och kålrätter, vi spelar finsk musik, dansar finsk tango, och har tillgång till massor av finska långfilmer. Vi får också stor hjälp till verksamheten genom goda idéer och trevliga arrangemang från Finska föreningen. De ordnar besök på föreningar, utflykter, promenader och äkta finskt bastubad.

Projektet med Lönnens finska profilering har stora resurser och ledningen diskuterar hela tiden vidare utveckling med olika organisationer.

Från finska ambassaden kom nyligen information om en specialanpassad finsk app med mångsidiga program som ger stöd för Lönnens arbete. Genom den kan den finska gruppen

av boende ges ännu fler möjligheter till rekreation och rehabilitering av god kvalitet.

Lönnen planerar också att starta en boendegrupp och en anhöriggrupp för att ytterligare spetsa verksamheten, och man undersöker hela tiden vad de boende vill ha.

Lönnen framhåller att man välkomnar även andra nationaliteter än de

finska, men de sistnämnda kommer att ges förtur.

Bengt Harju (S), ordförande i socialnämnden i Järfälla, vill utveckla satsningen på profilboenden.

– Den här satsningen innebär en helt ny inriktning för kommunen. För mig är det viktigt att alla äldre har möjlighet att välja omsorg som passar de individuella behoven.

JÄRFÄLLA